

616-001.17-08:612.014.461

ŠABLONA K VÝPOČTU POTŘEBY TEKUTIN V NEODKLADNÉM OBDOBÍ U POPÁLENIN

MUDr. J. VÁLKA

Institut medicínského výzkumu, Brno
(přednosta: doc. MUDr. J. Michek, CSc.)

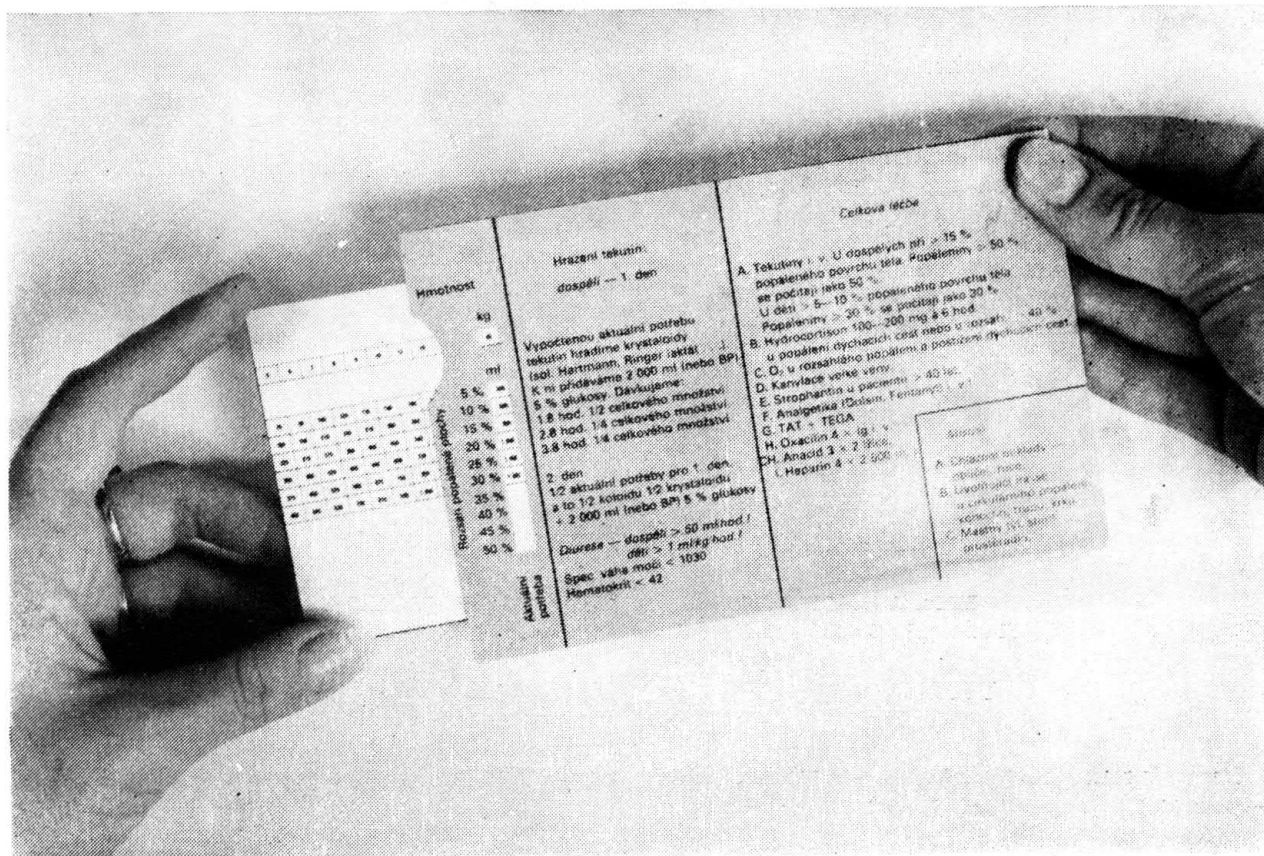
Při léčení popálenin se stále setkáváme s případy ne zcela adekvátně vedené léčby. Vzhledem k tomu, že v prvních hodinách má léčba až na výjimky rutinní charakter, pokusili jsme se vyrobit pomůcku pro mladé lékaře přicházející s popáleninami do kontaktu.

Nejzávažnějším důsledkem popálení v prvních hodinách je přesun intravazální tekutiny do extravazálních prostor a následkem toho vznikající poruchy hemodynamiky, a to jak centrálně, tak i periferně. Je proto důležité udržet v období šoku nejen základní životní funkce, ale též doplnit periferní oběh. Zapomíná se totiž na to, že déle trvající hypovolémie periférie a z ní rezultující hypoxie kůže vede k prohloubení popáleniny. Je výrazný rozdíl v délce léčení, jeho složitosti, nákladech, mortalitě a trvalých následcích mezi popáleninami II. a III. stupně.

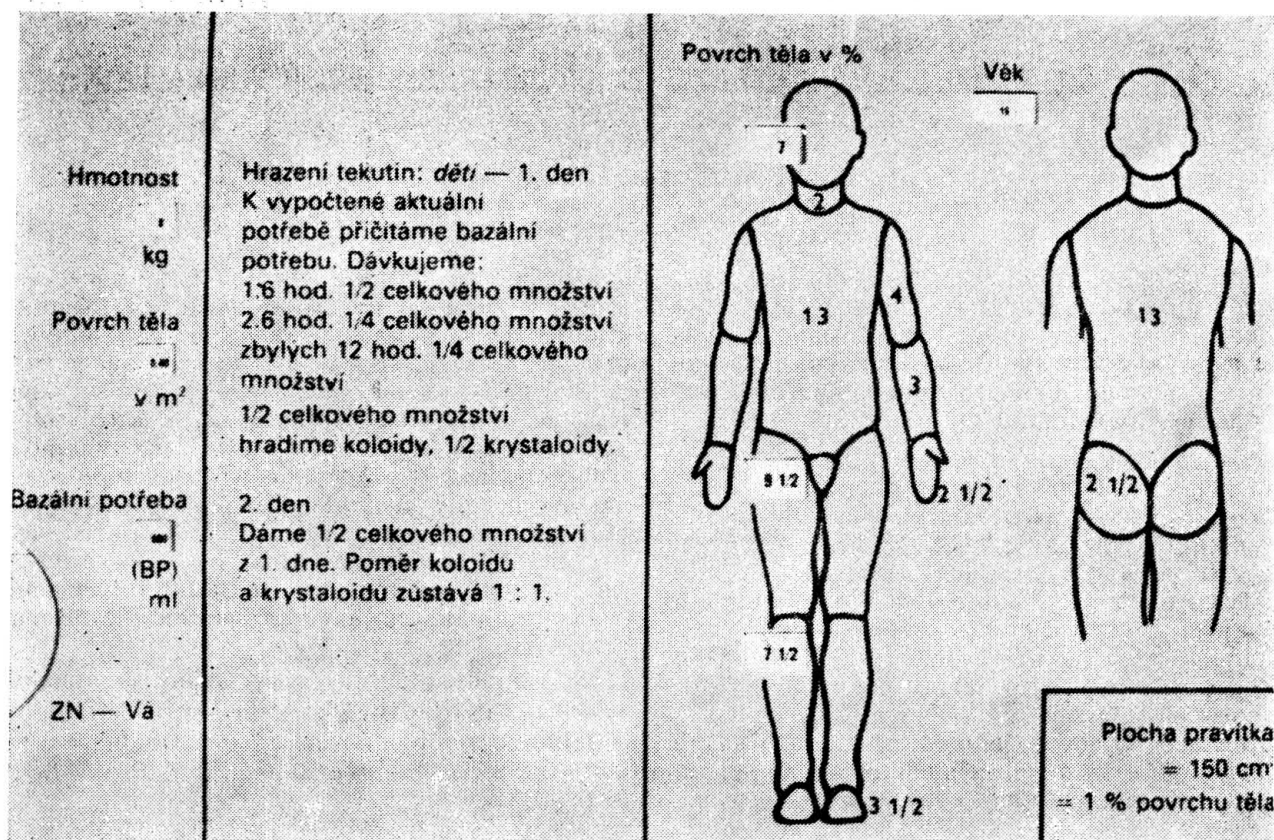
Při výpočtu aktuální potřeby tekutin v prvních 48 hodinách po úrazu se řídíme formulí podle Baxtera ($2 \text{ ml} \times \text{váha} \times \% \text{ popáleného povrchu těla}$). U dětí vycházíme ze zkušeností dr. Beranové ($3 \text{ ml} \times \text{váha} \times \% \text{}$). Zde se nám jeví výhodný poměr plazmy k elektrolytům 1 : 1. Množství tekutin (aktuální i bazální potřeba) je možno přímo odečíst na šabloně po nastavení váhy pacienta. Další pohyblivá veličina, kterou je možno na šabloně odečíst, je $\%$ povrchu těla v závislosti na věku dítěte. Ostatní text šablony jsou základní informace o léčení popálenin, jak je provádíme na našem pracovišti.

Na základě domluvy s výrobcem je možno šablonu modifikovat pro vojenské účely.

Šablonu lze objednat na adrese: Oddělení odbytu DOSS, Pospíšilova 11—14, 757 01 VALAŠSKÉ MEZIRÍČÍ.

Obr. 1. Výpočet aktuální potřeby tekutin u dospělých

Obr. 2. Druhá strana šablony umožňuje odečíst bazální potřebu tekutin u dětí, dále změny procenta povrchu hlavy a končetin v závislosti na věku

Souhrn

Článek popisuje šablonu z umělé hmoty s posuvným členem, která umožňuje velmi snadno vypočítat množství tekutin potřebné pro léčení popáleninového šoku v prvních 48 hodinách. U dětí umožňuje navíc odečíst bazální potřebu tekutin a procento povrchu hlavy a končetin v závislosti na věku. Na šabloně jsou dále informace o ostatní celkové a místní terapii popálenin.

Literatura

1. CASO, J. S.: Treatment of Burns. London, Chapman and Hall 1981.
2. KÖNIGOVÁ, R. aj.: Rozsáhlé popáleninové trauma. Praha, Avicenum 1978.
3. SALISBURY, R. E.: Manual of Burn Therapeutics. Boston, Little Braun 1983.

Klíčová slova: Popáleniny; Aktuální potřeba tekutin; Šablona výpočtů.